

Vprašanja in odgovori.

Dve in trideseto vprašanje. Slavno uredništvo izvoli naj v »U. T.« med vprašanja sprejeti prošnjo in podati pouk, kdaj je zanikarnin roditeljem ali njih namestnikom poslati »poziv« in kdaj »svarilo« in ali se morajo dotični k vsaki seji povabiti zaradi opravičenja šolskih zamud ali morda zadostuje, če se le jedenkrat pokličejo, ker so bili že opozorjeni na dolžnost ter se jim je dalo potrebno pojasnilo. (X.)

Odgovor. § 7. šolskega in učnega reda z dne 20. vel. srpana 1870 nam jako jasno določuje, kako je postopati proti roditeljem, ki zanikarno svoje otroke v šolo pošiljajo; glasi se: »Krajna šolska oblast naj šolskih zamud vzroke, kateri bi se utegnili zdeti neveljavni, mahoma preišče, ter proti mudnim roditeljem ali njih namestnikom začne postopati po zakonu.«

Omenjena šolska oblast mora tedaj preiskovati le vzroke onih šolskih zamud, kateri bi se utegnili zdeti neveljavni. Le učitelj, ki otroka poučuje (ne samo voditelj) dolžan je vsak dan po vzrokih šolskih zamud vpraševati, torej more le on sodbo o opravičevalnem ali neopravičevalnem vzroku izreči, ali krajnemu šolskemu svetu javiti, da ni mogel pravega vzroka zvedeti.

Opravičevanja otrok utegnejo biti trojne vrste:

a) učenec se veljavno opraviči;

b) ali pove jasno vzrok, ki mu nikakor — torej brez dvoma — zamude ne opraviči, ali pa

c) se opraviči tako, da dvomimo o resničnosti njegovega opravičevanja. (O opravičenem vzroku tudi lahko dvomimo, če

d) otroka že pol meseca ni bilo v šoli, pa tudi roditelji ga ne pridejo opravičiti.) V slednjih dveh slučajih c in d treba je vselej roditelje s pozivom klicati k opravičenju.

V slučajih b) nam je dolžnost roditelje po krajni šolski oblasti svariti: poslati jim svarila, tolikrat, da postane število neopravičenih zamud tolikšno, da se nam potrebno zdi kazen nasvetovati. Kadar pa to storimo, ni treba roditeljev k opravičenju klicati, saj se je otrok jasno v šoli izgovoril, sicer bi ne smeli njegovih zamud neopravičenim prišteti. V vseh slučajih se mora učitelju verovati, ker je prisegel, da bode vestno opravljal svoj posel. Zaradi tega mora tudi vsak učitelj za svoj razred zamudne pole spisoovati, ker je v vseh šolskih zadevah sam zanj odgovoren. (§ 6. istega zakona — ukaz vis. c. kr. dež. š. sveta z dne 8. vinotoka 1870 št. 316 all. 4. — Ta točka pač dostavlja, da mora »krajno šolsko svetovalstvo« precej preiskovati vzroke neopravičenih zamud i. t. d., a ne veleva [naravnost] klicati roditeljev, ker imenovana oblast najde vzroke po učiteljstvu že preiskovane v zamudnih polah naznanjene, ali pa prejme od vodstva pojasnilo, da se o opravičenju zamud tega ali onega naznanjenega učenca dvomi, torej naj se dotični roditelji k opravičenju pozovejo.) L. L.

Književnost.

Zabavna knjižnica za slovensko mladino. Ureduje in izdaje Anton Kosi, učitelj v Središči. I. zvezek. V Ptuj, 1892. Zalaga izdavitelj. Tiska W. Blanke. Str. 39. Cena 15 kr.

Čislani g. pisatelj mladinskih spisov A. Kosi, poznat po »Narodnih legendah«, začel je izdajati »Zabavno knjižnico za slovensko mladino«. Ker nedostaje slovenski šolski mladini primernega berila, mora vsak mladino ljub veselo pozdravljati pričeto podjetje ter biti hvaležen g. izdavitelju. Pred seboj imamo I. zvezek. Dasi je knjižica drobna, ima vendar mnogo dobre in raznovrstne vsebine. Obsega pa: Predgovor; pravljice in pripovedke; prirodopisno črtico; razne stvari; kratkočasnice; uganke, rebusi in demante. Mlade čitatelje bodo zanimala izvestno najbolj pravljice in kratkočasnice. Jezik je še dōkaj čist. Opomniti je nam, da je naglas čisto prav odveč, večkrat je pa še stavljen brez vsega zmisla; tako n. pr. kupčija, tēr, več, sedāj, sēstavljenō, sēstavljenō, ravnokār, sāj itd. — Glagol nositi zahteva tožilnik, torej: »nesē kučme v mesto« namesto »nesē kučem v mesto«. G. izdavitelj naj se

ogiblje sprejemati v knjižnico take sestavke, ki so že v kakem šolskem berilu. Takó se je primerilo, da je sprejel v knjižnico pripovedko »Palček in orel«, katera se nahaja v Razinger-Zumerjevem berilu za ljudske šole. Dobro bi bilo, ako bi se zamenjavala beseda »hudič« z besedo »vrag« ali kakšno drugo. Znači ravno isto, glasi se pa vendar lepše in milejše. Paziti je tudi, da ne bode v knjigi tiskovne napake, ker čuvati se mora, da so spisi za mladino čisti jezikovno in tiskovno. Knjižica se bode izvestno lahko in hitro razpečavala. F. J.

Zemljepis za meščanske šole in višje razrede ljudskih šol, spisal Fr. Orožen. I. del s 13 slikami (tiskal in založil R. Milč, stane vezan 50 kr.). To je naslov prve od onih šolskih knjig, katerih izdavanje je sklenil pospeševati in podpirati visoki deželni zbor kranjski, kakor je bilo to ob svojem času naznanjeno v našem listu. S to knjigo je storila slovenska šolska literatura velik korak naprej in prav v kratkem času bo sledilo še več enakih knjig za slovenske meščanske šole, katere nam dobri Bog le kmalu nakloni!